10

සකාත්

අල්ලාහ් මිනිසාට ලබා දී ඇති දයාදයන් අතර ධනය ද එක් සම්පතකි. එයින් ධනවතා පමණක් නොව සියලු දෙනාට ප්‍රයෝජන ලබා ගැනීමට මග පාද දිය යුතු ය. ඉස්ලාමය එම ක්‍රියාමාර්ගවලින් එකක් ලෙස සකාතය හඳුන්වා දී ඇත.

සකාත් යන පදය පාරිශුද්ධත්වය, අභිවෘද්ධිය, වර්ධනය යන අරුත් දෙයි. සකාත් දීමෙන් එසේ දෙන්නාගේ ආර්ථිකය දියුණු වන්නේ ය; ධනය ආරක්ෂා වෙයි. ඔහුගේ සිත පිරිසිදු වී පාරාර්ථකාමිත්වය, අනුන්ගේ සුව දුක් සොයා බැලීම යනාදී යහගුණාංගයන් වර්ධනය වන අතර ආත්මාර්ථකාමිත්වය, අහංකාරය, මසුරුකම යනාදී අයහපත් ගුණාංගයන්ගෙන් මිදෙන්නේ ය.

මුස්ලිම්වරයකු, තමා සතු දේපළ, ධනය යනාදියෙන් නියමිත වූ කොටස අල්කුර්ආනය පවසා ඇති පිරිස් අටකට පමණක් දන් දීම ඉස්ලාමීය භාවිතයේ සකාත් යැයි හඳුන්වනු ලැබේ.

මෙය ඉස්ලාමයේ මූලික නැමදුම් ක්‍රියාවන්ගෙන් එකක් වන අතර ඉස්ලාමීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල වැදගත් අංගයක් ලෙස ද දැක්විය හැකි ය. මෙය සාමූහික ව ඉටු කිරීමට ඉස්ලාමය තරයේ පවසන්නේ ය.

අල්කුර්ආනයේ සලාතය හා සකාතය ඒකාබද්ධ කර ස්ථාන 83ක සඳහන් කර ඇත. සකාතය නිසි ලෙස ඉටු නොකිරීම නිසා ඉන් ඇති වන අයහපත් ප්‍රතිවිපාක පිළිබඳව ද අල්කුර්ආන් හා අල් හදීස් අවවාද කර ඇත.

"ඔබ සලාතය නිසි ලෙස ඉටු කර සකාතය ද දෙන්න." (2 : 110)

තව ද, **"රත්රන් හා රිදී එක් රැස් කර තබා ගනිමින් එය අල්ලාහු තආලාගේ මාර්ගයෙහි වියදම් නොකර සිටී ද, ඔවුනට හිරිහැර සහිත වේදනා ඇත්තේ ය." යැයි නබිවරයාණනි ඔබ පවසන්න. නබිවරයාණනි එම දිනයේ ඒවා (ඔවුන් රැස් කර තබා ගත් දෑ) නිරයේ ගින්නෙන් රත් කොටගෙන ඔවුන්ගේ නළලෙහිත්, ඇළපතෙහිත්, පිටෙහිත් තබා රත් කරනු ලැබේ. ඔබ වෙනුවෙන් රැස් කොට තැබූ දෙය මෙය වේ. එනිසා ඔබ රැස් කර තැබූ මේවා රස විඳ බලන්නැයි, පවසනු ලැබේ." (අල්කුර්ආන් 9 : 34, 35)**

"සකාතය මගින් ඔබ, ඔබගේ ධනය ආරක්ෂා කර ගන්න." (අබූදාවූද්)

"සකාත් නොදී එයට බාධා කරන සමාජය, අල්ලාහු තආලා දුර්භික්ෂයෙන් පරීක්ෂා කරයි." (තබරානි)

සකාත් වගකීම නිසි ලෙස ඉටුකිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන

- ★ සමාජයේ ආර්ථික විෂමතාව අඩුවීම
- ★ ධනය වර්ධනය වීම
- ★ දුගී බව තුරන් වීම
- ★ අපරාධ අඩුවීම
- ★ බරකත් ඇති වීම
- ★ පරලොවෙහි විමුක්තිය ලැබීම
- ★ දයාව වර්ධනය වී ක්‍රෝධය ඉවත් වීම
- ★ කෙනෙකු තම ධනයෙන් අල්ලාහ් වෙනුවෙන් ඉටුකළ යුතු වගකීම ඉටුකිරීමෙන් මානසික තෘප්තිය ලැබීම

සකාත් අනිවාර්ය වීමට අදාල කොන්දේසි

1. මුස්ලිම්වරයකු වීම
2. නිදහස් මිනිසෙකු වීම
3. වස්තුව තමා සතු වීම
4. වස්තුව නිසාබ් ප්‍රමාණයෙන් (නියම) තිබිය යුතු වීම
5. වර්ෂයක් සම්පූර්ණ වී තිබීම (හව්ල්)
6. වර්ධනය වන වස්තූන් වීම
7. මූලික අවශ්‍යතාවලට අමතරව වැඩිපුර තිබීම

සකාත් දීම වාජිබ් වන වස්තූන් :

1. රත්තරන්, රිදී, මුදල්
2. ධාන්‍ය වර්ග (තිරිඟු, වී යනාදිය)
3. පශු කාණ්ඩයට අයත් සතුන් (එළු, හරක්, ඔටු)
4. පලතුරු වර්ග (රටඉඳි, මිදි)
5. වෙළෙඳ භාණ්ඩ

රත්තරන්, රිදී, මුදල් :-

රත්තරන්වලට සකාත් අනිවාර්ය වේ. අවම නිසාබ් ප්‍රමාණය මිස්කාල් 20ක් නැතහොත් එයට සම වූ ග්‍රෑ. 85 බර වේ. එයට සියයට දෙකහමාරක් (2 1/2%) ගෙවිය යුතු ය.

රිදීවල අවම නිසාබ් ප්‍රමාණය ඌකියා 5ක් හෝ එයට සමාන වූ ග්‍රෑ. 595 වේ. එයින් සියයට දෙකහමාරක් සකාත් අනිවාර්ය වේ.

මුදල්වල නිසාබ් වන්නේ රන් හෝ රිදීවල නිසාබ් ප්‍රමාණය සලකා බලා එයින් සියයට දෙකහමාරක් ගෙවීම වේ.

පශු සතුන් (එළු, ගව, ඔටු)

එළුවන්ගේ නිසාබ් ප්‍රමාණය 40ට -1ක් වේ.

	එළුවන්ගේ සංඛ්‍යාව	දිය යුතු සංඛ්‍යාව (එළුවන්)
1.	40 - 120	එක් එළු දෙනක්
2.	121 - 200	එළු දෙනුන් 02ක්
3.	201 - 399	එළු දෙනුන් 03ක්
4.	400 - 499	එළු දෙනුන් 04ක්

එළුවන්ගේ සංඛ්‍යාව 400ක් වූ විට, එයට වඩා වැඩි වන සෑම එළුවන් 100කට ම එක එළුවෙකු බැගින් දිය යුතු ය.

ගවයින්ගේ ආරම්භක නිසාබ් ප්‍රමාණය 30කි.

ගවයන් 30කට වයස අවුරුද්දක් වන නාම්බන් ගොනෙකු සකාත් වශයෙන් දිය යුතු වේ. ගවයන් 40ක් සිටී නම් එයට අවුරුදු දෙකක් සම්පූර්ණ වූ එළදෙනකු සකාත් දිය යුතු වේ. මීට වඩා වැඩිපුර සිටී නම් ඉහත සඳහන් සංඛ්‍යාවල තනි ගුණාකාරයට හෝ එකතු වේ, (ඓක්‍යයේ) ගුණාකාරයට සකාත් ගණනය කළ යුතු ය. උදා: ගවයන් 65ක් නම් එක් හැවිරිදි නාම්බන් ගොනුන් දෙදෙනක් දිය යුතු ය.

ඔටුවන් සඳහා වූ ආරම්භ නිසාබ් ප්‍රමාණය 5කි.

ඔටුවන් පහකට එක් එළුවෙකු සකාත් දිය යුතු ය. මෙයින් සෑම ඔටුවන් පස් දෙනෙකුට ම එක එළුවෙකු බැගින් දිය යුතු ය. ඔටුවන් 20කට එළුවන් හතර දෙනකු වන සේ මෙම ගණන 25ට වඩා නම් වයස අවුරුදු එකක ඔටු දෙනෙකු දිය යුතු ය.

ධාන්‍ය වර්ග

ධාන්‍යවල නිසාබ් ප්‍රමාණය වසකු 05කි. වගා කරන ලද තිරිඟු, වී, යනාදී ධාන්‍ය වර්ග අස්වැන්න නෙළා විගස භාවිතයට ගත හැකි පරිදි සකස් කළ විට වසකු 5ක් (වර්තමානයේ කි. 675 කි.) වූ විට එයට සකාත් දීම අනිවාර්ය වේ.

අමතර වියදම් දරා වගා කර අස්වැන්න නෙළාගත්තා නම් 5%ක ප්‍රතිශතයක් ද, සම්පූර්ණයෙන් ම ස්වභාවයන් ම (වැසි ජලය) වගා කර අස්වැන්න නෙළා ගත්තා නම් 10%ක ප්‍රමාණයක් ද අස්වැන්න නෙළාගත් විගස දිය යුතු ය.

පලතුරු (රටඉඳි, මිදි)

ධාන්‍යවලට නියමිත නිසාබ් ප්‍රමාණය ම පලතුරුවලට ද අදාල වේ.

වෙළෙඳ භාණ්ඩ

වෙළෙඳ කටයුතුවල වසරක් සම්පූර්ණ වූ විට වෙළෙඳ භාණ්ඩවල වෙළෙඳ පොළේ මිල ගණනට, මුදල්වල නිසාබ් ප්‍රමාණය නම් එයින් සියයට දෙකහමාරක් (2 1/2 %) සකාත් දිය යුතු ය. නිධන් වස්තුවලට නිසාබ් හා හව්ල් නොමැත. ඒවා ලැබුණු වහා ම එයින් පහෙන් කොටසක් සකාත් දිය යුතු වේ.

සකාත් ලැබීමට සුදුසුකම් ලද්දෝ

සකාත් ලැබීමට සුදුසු අය කවුරු ද යන්න අල්කුර්ආනය පැහැදිලිව දක්වා ඇත.

(සකාත් නම්) දන් දීම, ආදායමක් නොමැත්තන්ට, දුගීන්ට, සකාත් එකතු කරන්නාට, ඉස්ලාමය වෙනුවෙන් සිත් පැහැදී පැමිණි අයට, වහල්භාවයෙන් නිදහස ලබාදීමටත්, ණය බරින් පීඩාවට පත්ව සිටින්නන් (ඉස්ලාමය අනුමත වියදම් සඳහා), අල්ලාහ්ගේ මාර්ගයෙහි නියැලී සිටින්නන්, ආගම අනුමත කළ ගමන් බිමන්වල යෙදී සිටින්නන්ට ද අයත් බවට අල්ලාහ් සකස් කළේ ය. අල්ලාහ් (සියලු දේ) දන සිටින්නා ද, ඉතා ඥානවන්ත ද වන්නේ ය. (අල්කුර්ආන් 9: 60)

ඉස්ලාමයේ ඉතා වැදගත් වගකීමක් වන මෙය පැහැදිලි ලෙස දනගෙන නිවැරදිව ඉටු කිරීමට අවස්ථාව අල්ලාහ් සියලු දෙනාට ම ලබා දෙත්වා! යැයි ප්‍රාර්ථනා කරමු.

අභ්‍යාස :

1. සකාත් යන පදයේ අර්ථය කුමක් ද?
2. සකාත් අනිවාර්ය වීමේ කොන්දේසි මොනවා ද?
3. සකාත්හි ප්‍රයෝජන ලියා දක්වන්න.
4. සකාත් අනිවාර්ය වන භාණ්ඩ මොනවා දැයි ලියා දක්වන්න.
5. සකාත් ලැබීමට සුදුසුකම් ලද්දන් වගුගත කරන්න.

පැවරුම

සලාතය සමග සකාතය එකාබද්ධ කර පවසා ඇති අල්කුර්ආන් වැකියක් ද, සකාත් පිළිබඳ හදීසයක් ද, ලියා දක්වන්න.